

PREZES
REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ
W KATOWICACH

Katowice, 1 lutego 2022 r.

Znak: WK-610/29/4/21/22

Pan
Łukasz Konarski
Prezydent Miasta
Zawiercie

Wystąpienie pokontrolne

Inspektorzy Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach przeprowadzili w dniach od 30 sierpnia 2021 r. do 15 października 2021 r. kontrolę kompleksową gospodarki finansowej **Miasta Zawiercie** za okres od 1 stycznia 2017 r. do 15 października 2021 r.

Ustalenia kontroli zostały zawarte w protokole kontroli, którego jeden egzemplarz pozostawiono w jednostce kontrolowanej.

Poniżej przedstawiam poszczególne nieprawidłowości, wskazując wnioski zmierzające do ich usunięcia i usprawnienia badanej działalności oraz osoby odpowiedzialne za nieprawidłowe wykonywanie czynności służbowych, stosownie do art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2019 r., poz. 2137 z późn. zm.).

W zakresie ksiąg rachunkowych:

- *W latach od 2017 r. do dnia kontroli, niebieżąco prowadzono księgi rachunkowe Urzędu Miejskiego w Zawierciu w zakresie środków trwałych oraz kosztów środków trwałych w budowie i rozliczania tych kosztów na uzyskane efekty zadań zrealizowanych w latach 2011-2019. Naruszono tym art. 20 ust.1 oraz art. 24 ust. 1 i ust. 5 pkt 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2016 r., poz. 1047 z późn. zm.). Zgodnie z przytoczonymi przepisami, do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym. Księgi rachunkowe powinny być prowadzone rzetelnie, bezbłędnie, sprawdzalnie i bieżąco. Księgi rachunkowe uznaje się za prowadzone bieżąco, jeżeli: pochodzące z nich informacje umożliwiają sporządzenie w terminie obowiązujących jednostkę sprawozdań finansowych i innych, sprawozdań oraz dokonanie rozliczeń finansowych. Zgodnie z art. 4 ust. 1 oraz ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, jednostki obowiązane są stosować przyjęte zasady (politykę) rachunkowości, rzetelnie i jasno przedstawiając sytuację majątkową i finansową oraz wynik finansowy oraz obowiązane są do okresowego ustalania drogą inwentaryzacji rzeczywistego stanu aktywów i pasywów.*
Było to również niezgodne z zasadami funkcjonowania kont: 080 „Środki trwałe w budowie”, 011 „Środki trwałe” określonymi w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych,

samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r. poz. 289 z późn. zm.). Od stycznia 2018 r. zasady funkcjonowania ww. kont zostały opisane w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2017 r., poz. 1911 z późn. zm.).

Tożsame zasady określono w zakładowym planie kont Urzędu Miejskiego w Zawierciu stanowiącym załącznik nr 14 do zarządzenia nr 944/09 Prezydenta Miasta Zawiercia z dnia 25 czerwca 2009 r. w sprawie wprowadzenia zasad (polityki) rachunkowości obowiązujących w Urzędzie Miejskim w Zawierciu z późn. zm.

Powyższe polegało na nieprzyjęciu, do dnia kontroli, na stan środków trwałych Urzędu Miejskiego w Zawierciu kosztów inwestycyjnych dotyczących trzynastu zadań o łącznej wartości 8.852.596,43 zł, zakończonych i przyjętych do użytkowania w latach 2011-2019, zgodnie z protokołami odbioru końcowego robót budowlanych, co dotyczyło:

- zadania „Termomodernizacja budynków mieszkalnych oraz użyteczności publicznej w Zawierciu”, którego łączne saldo konta 080 na dzień 30 czerwca 2021 r. wynosiło 2.312.776,59 zł, protokoły odbioru końcowego ww. robót zostały sporządzone w 2018 r.,
- zadania p.n. „Wykonanie nawierzchni pod placem zabaw oraz siłownią zewnętrzną w sołectwie Skarżyce”, saldo konta 080 na dzień 30 czerwca 2021 r. wynosiło 20.934,45 zł, protokół odbioru ww. zadania sporządzono w 2019 r.,
- zadania „Dokończenie budowy garażu dla OSP w Zawierciu – Karlinie” etap II, saldo konta 080 na dzień 30 czerwca 2021 r. wynosiło 58.336,66 zł, protokół odbioru końcowego robót sporządzono w 2019 r.,
- zadania „Adaptacja istniejącego parkingu dla samochodów osobowych przy dworcu PKP w Zawierciu na węzeł przesiadkowy”, saldo konta 080 na dzień 30 czerwca 2021 r. wynosiło 94.124,26 zł, protokoły odbioru końcowego robót sporządzono w 2018 r.,
- zadania „Budowa drogi do Strefy Aktywności Gospodarczej w Zawierciu – etap IV”, saldo konta 080 na dzień 30 czerwca 2021 r. wynosiło 1.725.420,00 zł, protokoły odbioru końcowego sporządzono w 2019 r.
- zadania „Budowa drogi do Strefy Aktywności Gospodarczej w Zawierciu – etap III”, saldo konta 080 na dzień 30 czerwca 2021 r. wynosiło 2.251.781,00 zł, protokoły odbioru końcowego sporządzono w 2017 r.
- zadania „Przebudowa ul. Zarzecze wraz z budową kanalizacji deszczowej”, saldo konta 080 na dzień 30 czerwca 2021 r. wynosiło 197.414,62 zł, protokoły odbioru końcowego robót sporządzono w 2013 r.,
- zadania „Przebudowa ul. Rokickiej w Zawierciu wraz z odwodnieniem”, saldo konta 080 na dzień 30 czerwca 2021 r. – 188.414,50 zł, protokół odbioru końcowego robót sporządzono w 2014 r.,
- zadania „Przebudowa ul. Mostowej w Zawierciu”, saldo konta 080 na dzień 30 czerwca 2021 r. – 704.516,32 zł; protokół odbioru końcowego robót sporządzono w 2018 r.,
- zadania „Budowa chodnika przy ul. Nowowiejskiej w Zawierciu – Etap I”, saldo konta 080 na dzień 30 czerwca 2021 r. – 113.614,90 zł, protokół odbioru końcowego robót sporządzono w 2017 r.,

- zadania „Przebudowa ul. Kanarkowej w Zawierciu”, saldo konta 080 na dzień 30 czerwca 2021 r. – 231.631,46 zł, protokół odbioru końcowego robót sporządzono w 2018 r.,
- zadania „Uzupełnienie odcinków kanalizacji sanitarnej oraz deszczowej w mieście Zawiercie”, saldo konta 080 na dzień 30 czerwca 2021 r. wynosiło 320.761,01 zł, protokoły odbioru końcowego robót sporządzono w latach 2010-2011,
- zadania „Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców miasta Zawiercie poprzez dobudowę oświetlenia ulicznego”, saldo konta 080 na dzień 30 czerwca 2021 r. wynosiło 650.870,67 zł, protokoły odbioru końcowego robót sporządzono w latach 2015-2017.

Ww. zadania prowadziły następujące wydziały: Wydział Strategii, Rozwoju Miasta, Portfela Programów i Projektów, Wydział Obsługi Urzędu oraz Wydział Inwestycji i Zamówień Publicznych.

Przyczyną powyższego było zaniechanie sporządzenia dowodów OT przez pracowników ww. Wydziałów, stanowiących podstawę ujęcia kosztów inwestycji na koncie 011.

Z treścią Instrukcji obiegu dokumentów stanowiącej załącznik nr 9 do zarządzenia nr 944/09 Prezydenta Miasta Zawiercie w sprawie wprowadzenia zasad (polityki) rachunkowości obowiązujących w Urzędzie Miejskim w Zawierciu z późn. zm., protokoły przekazania, likwidacji, przyjęcia muszą być zatwierdzone przez Kierownika Jednostki i przekazane do Wydziału Księgowości celem księgowania. Wszystkie protokoły muszą być przekazane do księgowości w terminie 7 dni od daty zatwierdzenia, nie później jednak niż do końca miesiąca, którego dany protokół dotyczy. W zakresie ewidencji stanu i ruchu środków trwałych wymagane są m.in. OT – przyjęcie środka trwałego, który stanowi udokumentowanie inwestycji zakończonych tj. robót budowlano-montażowych na podstawie protokołu odbioru końcowego i przekazania inwestycji do użytku. Dowód OT wystawiany jest przez wydziały merytoryczne, które posiadają środki finansowe zabezpieczone planem na określone zadania.

W trakcie kontroli, tj. w dniach od 11 września 2021 r. do 14 października 2021 r., sporządzono dowody OT na podstawie których przyjęto na stan środków trwałych ww. koszty inwestycyjne.

W wyniku zaniechania terminowego sporządzenia dowodów OT w latach 2017-2020 zawyżono wartość środków trwałych w budowie wykazanych w bilansach Urzędu Miejskiego w Zawierciu wg stanu na dzień 31 grudnia 2017 r. o kwotę 3.722.610,30 zł, wg stanu na dzień 31 grudnia 2018 r. o kwotę 7.047.658,93 zł, wg stanu na dzień 31 grudnia 2019 r. o kwotę 7.126.930,04 zł i wg stanu na dzień 31 grudnia 2020 r. o kwotę 8.852.350,04 zł.

W wyniku nieterminowego rozliczenia nakładów inwestycyjnych z opóźnieniem rozpoczęto ewidencję amortyzacji oraz wartości umorzenia ww. środków trwałych.

Powyższe świadczyło także o nieprawidłowo przeprowadzonej inwentaryzacji w drodze weryfikacji konta 080 wg stanu na dzień 31 grudnia 2017 r., 2018 r., 2019 r. i 2020 r. w związku z nieujawnieniem różnic pomiędzy stanem księgowym, a faktycznym.

Zgodnie z art. 26 ust. 1 pkt 3 ustawy o rachunkowości, jednostki przeprowadzają na ostatni dzień każdego roku obrotowego inwentaryzację środków trwałych w budowie - drogą porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i weryfikacji wartości tych składników.

Zgodnie z pkt 4 Ogólnych zasad prowadzenia ksiąg rachunkowych, stanowiącym załącznik nr 1 do zarządzenia nr 944/09 Prezydenta Miasta Zawiercie z dnia 25 czerwca 2009 r. w sprawie wprowadzenia zasad (polityki) rachunkowości obowiązujących w Urzędzie Miejskim w Zawierciu z późn. zm, inwentaryzacja w drodze weryfikacji polega na ustaleniu prawidłowego i realnego stanu ewidencyjnego sald aktywów i pasywów nie podlegających spisowi lub uzgodnieniu. Dokonuje się jej poprzez porównanie sald aktywów lub pasywów z właściwymi dokumentami i realiami istniejącymi na określony dzień.

Z przedłożonych do kontroli dokumentów wynikało, iż inwentaryzacje wg stanu na dzień 31.12.2018 r., 31.12.2019 r., 31.12.2020 r. w drodze weryfikacji środków trwałych w budowie zostały przeprowadzone przez członków Komisji Inwentaryzacyjnych powołanych na podstawie zarządzeń Prezydenta Miasta Zawiercia: nr 7/18 z dnia 22 listopada 2018 r., nr 432/19 z dnia 16 grudnia 2019 r., nr 929/20 z dnia 14 grudnia 2020 r.

Komisje inwentaryzacyjne w protokołach z weryfikacji salda konta 080 wg stanu na dzień 31 grudnia 2018 r., 31 grudnia 2019 r., 31 grudnia 2020 r., potwierdziły iż po weryfikacji konta 080 – Środki trwałe w budowie” zapis tego konta wynikał z prawidłowo prowadzonej i zatwierdzonej dokumentacji, a saldo było realne i prawidłowo ustalone. Protokoły z weryfikacji salda konta 080 podpisali członkowie Komisji Inwentaryzacyjnych, a ich zatwierdzenia dokonał Naczelnik Wydziału Księgowości Budżetowej.

Osobą odpowiedzialną za sporządzanie dowodów OT w Wydziale Inwestycji i Zamówień Publicznych oraz dokonanie weryfikacji konta 080 był pracownik tego Wydziału.

Z kolei w Wydziałach Strategii, Rozwoju Miasta, Portfela Programów i Projektów oraz Obsługi Urzędu, żadnemu pracownikowi nie powierzono zadań w zakresie sporządzania dowodów OT. Dokumenty te sporządzane były przez pracowników prowadzących dane zadanie. Nadzór w tym zakresie sprawowali Naczelnicy ww. Wydziałów.

W myśl art. 4 ust. 5 tej ustawy, kierownik jednostki ponosi odpowiedzialność za wykonywanie obowiązków w zakresie rachunkowości określonych ustawą.

Zadania w zakresie prowadzenia ksiąg rachunkowych Urzędu należały do p. Marcina Gawłowicz - Skarbnika Miasta Zawiercie.

Wniosek nr 1

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Miejskiego w Zawierciu w zakresie prawidłowego przeprowadzania rocznej inwentaryzacji składników majątkowych drogą porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i rozliczania zadań dotyczących poszczególnych obiektów (środków trwałych) ujętych na koncie 080, stosownie do art. 4 ust. 1, art. 20 ust. 1, art. 24 ust. 1, art. 24 ust. 5 pkt 1 oraz art. 26 i art. 27 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2021 r. poz. 217 z późn. zm.), a także zasad określonych w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2020 r., poz. 342) i w pkt 4 Ogólnych zasad prowadzenia ksiąg rachunkowych, stanowiącym załącznik nr 1 do zarządzenia nr 944/09 Prezydenta Miasta Zawiercia z dnia

25 czerwca 2009 r. w sprawie wprowadzenia zasad (polityki) rachunkowości obowiązujących w Urzędzie Miejskim w Zawierciu z późn. zm., mając na uwadze art. 4 ust. 3 pkt 3, art. 5 ust. 5 ww. ustawy o rachunkowości oraz art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 305 z późn. zm.).

- *W okresie od 2020 r. do dnia zakończenia kontroli, nieprawidłowo zaewidencjonowano w księgach rachunkowych Urzędu Miejskiego w Zawierciu środki pieniężne otrzymane z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych, zamiast w ewidencji księgowej budżetu Miasta. Ww. środki stanowiły dochody budżetu Miasta, ewidencjonowane na kontach 901 w korespondencji z kontem 133. Zgodnie z opisem funkcjonowania konta 901 „Dochody budżetu” wskazanym w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2020 r., poz. 342), na koncie tym ujmuje się inne środki budżetowe, w szczególności subwencje i dotacje w korespondencji z kontem 133 „Rachunek budżetu”. Tożsame zapisy dotyczące zasad klasyfikacji zdarzeń na ww. kontach opisano w zakładowym planie kont stanowiącym załącznik nr 14 do zarządzenia Nr 944/09 Prezydenta Miasta Zawiercia z dnia 25 czerwca 2009 r. w sprawie wprowadzenia zasad (polityki) rachunkowości obowiązujących w Urzędzie Miejskim w Zawierciu z późn. zm. Powyższym naruszono także przepisy art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2019 r., poz. 351 z późn. zm.), zdarzenia, w tym operacje gospodarcze, ujmuje się w księgach rachunkowych i wykazuje w sprawozdaniu finansowym zgodnie z ich treścią ekonomiczną.*

Środki RFIL mają charakter budżetowy, powinny być zatem ujmowane w budżecie Miasta, z zachowaniem ich wyodrębnienia w ramach szczególnych zasad wykonywania budżetu Miasta. Cała kwota, która wpłynęła w 2020 r. na wyodrębniony rachunek stanowiła dochody budżetu Miasta Zawiercie w 2020 r.

Ponadto w 2020 r. dokonano lokaty terminowej ww. środków pieniężnych z RFIL w wysokości 9.562.268,00 zł znajdujących się na rachunku bankowym jednostki - Urzędu Miejskiego w Zawierciu, niezgodnie z przepisami art. 48 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 869 z późn. zm.). W myśl tego przepisu jednostki samorządu terytorialnego mogą dokonywać lokat wolnych środków, z wyjątkiem środków pochodzących z dotacji z budżetu. Powyższy przepis nie upoważnia do dokonywania lokat wolnych środków przez jednostki budżetowe.

Zgodnie z wyjaśnieniami pracowników, środki finansowe uzyskane z RFIL jako bezzwrotne wsparcie z Funduszu Przeciwdziałania COVID – 19 były nowością. Ponieważ wsparcie to nie było dotacją, uznano iż rachunek RFIL będzie rachunkiem dochodowo – wydatkowym w księgach rachunkowych Urzędu Miejskiego w Zawierciu, co pozwoli na przejrzystość wydatkowania środków.

Zadania w zakresie prowadzenia ksiąg rachunkowych dla Urzędu Miejskiego w Zawierciu należały do pracowników Wydziału Księgowości Budżetowej. Nadzór w tym zakresie sprawował Naczelnik tego Wydziału.

Wniosek nr 2

Zapewnić ujmowanie środków stanowiących dochody budżetu Miasta Zawiercie w księgach rachunkowych budżetu (organu), stosownie do zasad funkcjonowania kont budżetu opisanych w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2020 r., poz. 342) oraz zakładowym planie kont stanowiącym załącznik nr 14 do zarządzenia Nr 944/09 Prezydenta Miasta Zawiercia z dnia 25 czerwca 2009 r. w sprawie wprowadzenia zasad (polityki) rachunkowości obowiązujących w Urzędzie Miejskim w Zawierciu z późn. zm., mając na uwadze art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2021 r. poz. 217 z późn. zm.).

Wniosek nr 3

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Miejskiego w Zawierciu w zakresie lokowania wolnych środków, stosownie do wymogów art. 48 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r., poz. 305 z późn. zm.) oraz ewidencji księgowej lokat środków pieniężnych z rachunku budżetu na koncie 133, stosownie do zasad funkcjonowania tego konta wskazanych w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2020 r., poz. 342), mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych.

- *W latach 2017 do 2021 (do dnia zakończenia kontroli), nieprawidłowo zapisem ujemnym ujmowano w księgach rachunkowych Urzędu Miejskiego w Zawierciu zwroty niewykorzystanych dotacji za lata poprzednie.*

Naruszono tym opis funkcjonowania kont 130 „Rachunek bieżący jednostki” i 224 „Rozliczenie dotacji budżetowych oraz płatności z budżetu środków europejskich” ujętych w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. poz. 1911 z późn. zm.). Zgodnie z powyższymi zasadami konto 130 - służy do ewidencji stanu środków pieniężnych oraz obrotów na rachunku bankowym z tytułu wydatków i dochodów (wpływów) budżetowych objętych planem finansowym.

Tożsame zapisy dotyczące zasad klasyfikacji zdarzeń na ww. kontach opisano w zkładowym planie kont stanowiącym załącznik nr 14 do zarządzenia Nr 944/09 Prezydenta Miasta Zawiercia z dnia 25 czerwca 2009 r. w sprawie wprowadzenia zasad (polityki) rachunkowości obowiązujących w Urzędzie Miejskim w Zawierciu z późn. zm.

Zgodnie z art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2016 r., poz. 1047 z późn. zm.) zdarzenia, w tym operacje gospodarcze, ujmują się w księgach rachunkowych i wykazuje w sprawozdaniu finansowym zgodnie z ich treścią ekonomiczną.

Powyższe dotyczyło dotacji przedmiotowych i celowych udzielonych z budżetu Miasta Zawiercie w latach 2018-2020.

Zadania w zakresie prowadzenia ewidencji księgowej kont Urzędu Miejskiego w Zawierciu należały do pracowników Wydziału Księgowości Budżetowej. Nadzór w tym zakresie sprawował Naczelnik tego Wydziału.

Wniosek nr 4

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Wydziału Księgowości Budżetowej w zakresie ewidencjonowania zwrotów dotacji do budżetu Miasta Zawiercie w roku następnym, po roku w którym dotacje zostały udzielone, stosownie do art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2021 r., poz. 217 z późn. zm.) oraz zasad funkcjonowania kont 130 i 224 ujętych w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2020 r. poz. 342).

- *W 2020 r. Miasto Zawiercie nieprawidłowo zorganizowało dwie procedury zamiany nieruchomości, czym naruszono art. 15 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2020 r. poz. 65 z późn. zm.). Zgodnie z tym przepisem, nieruchomości stanowiące własność jednostki samorządu terytorialnego mogą być przedmiotem zamiany na nieruchomości stanowiące własność osób fizycznych lub osób prawnych. W przypadku nierównej wartości zamienianych nieruchomości stosuje się dopłatę, której wysokość jest równa różnicy wartości zamienianych nieruchomości.*

Powyższe polegało na zobowiązaniu nabywcy do zapłaty całej ceny za nieruchomość z równoczesnym dokonaniem przez Miasto Zawiercie zapłaty za nabywaną nieruchomość w pełnej wysokości. Nieprawidłowość dotyczyła następujących transakcji:

- *zamiany własności nieruchomości gruntowej oznaczonej jako działka nr 44/7 Miasta Zawiercie na prawo użytkowania wieczystego dwóch nieruchomości oznaczonych jako działki nr 70/9 i 69/9 będących w użytkowaniu wieczystym osoby prawnej prowadzącej działalność gospodarczą.*

W wyniku zamiany Miasto Zawiercie nabyło prawo użytkowania wieczystego działek nr 70/9 i 69/9 za kwotę 426.810,00 zł brutto (zapłaty dokonano w dniu 4 czerwca 2020 r.), natomiast osoba prawna nabyła prawo własności za cenę 546.735,00 zł brutto (zapłaty dokonano 1 czerwca 2020 r.).

W protokole uzgodnień z dnia 20 maja 2020 r w sprawie zamiany ww. nieruchomości wskazano, że Gmina Zawiercie dokona nabycia prawa użytkowania wieczystego działek za cenę w łącznej wysokości 426.810,00 zł, oraz sprzeda działkę nr 44/7 za kwotę 546.735,00 zł brutto. Powyższe zapisy znalazły odzwierciedlenie w akcie notarialnym Rep. A nr 3140/2020 z dnia 2 czerwca 2020 r., w którym zapisano, że podmiot prowadzący działalność gospodarczą zobowiązał się zapłacić Gminie Zawiercie kwotę brutto 546.735,00 zł, a Gmina Zawiercie zobowiązała się zapłacić podmiotowi kwotę brutto 426.810,00 zł.

Przy transakcji zamiany nieruchomości nabywca winien był wpłacić jedynie różnicę ww. kwot wynikających z wystawionych faktur VAT w wysokości w wysokości 119.925,00 zł (tj. różnicy wartości zamienianych nieruchomości).

- *zamiany własności nieruchomości Miasta Zawiercie oznaczonych jako działki o numerach: 25/1, 31/3, 130/2, 132 i 133, 1095/17, 1095/18, 1095/36 i 1095/24 na własność nieruchomości osoby pranej oznaczonych geodezyjnie jako działki o numerach 59/19 i 59/21, oraz na prawo użytkowania wieczystego działek nr 1/23, 1/25, 1/31, 1/45 i 1/60 będących w użytkowaniu wieczystym tej samej osoby prawnej.*

W wyniku zamiany Miasto Zawiercie nabyło własność nieruchomości gruntowych oraz prawo własności za cenę w łącznej wysokości 3.562.400,00 zł (zapłaty dokonano 4 kwietnia 2020 r.), natomiast osoba prawna nabyła prawo własności nieruchomości za cenę 3.686.780,33 zł (zapłaty dokonano 27 marca 2020 r.).

W protokole uzgodnień z dnia 27 marca 2020 r. w sprawie zamiany nieruchomości, wskazano, że osoba prawna zakupi nieruchomość za cenę 3.686.780,33 zł, natomiast Gmina Zawiercie zakupi nieruchomość za cenę 3.562.400,00 zł brutto. Powyższe zapisy znalazły odzwierciedlenie w akcie notarialnym w którym zapisano, że osoba prawna zobowiązała się zapłacić Gminie Zawiercie kwotę brutto 3.686.790,33 zł, natomiast Gmina Zawiercie zobowiązała się zapłacić ZGK kwotę brutto 3.562.400,00 zł.

Przy transakcji zamiany nieruchomości nabywca winien był wpłacić jedynie różnicę ww. kwot wynikających z wystawionych faktur VAT w wysokości w wysokości 124.380,33 zł (tj. różnicy wartości zamienianych nieruchomości).

Zgodnie z wyjaśnieniami pracowników, umowa zamiany na gruncie przepisów o podatku od towarów i usług jest niczym innym jak dwiema odrębnymi odpłatnymi dostawami towarów. W konsekwencji, przeniesienie własności nieruchomości na podstawie umowy zamiany stanowi odpłatną dostawę towaru i podlega opodatkowaniu podatkiem od towarów i usług. Mając na uwadze powyższe uregulowania prawne, rozliczenie transakcji zamiany nieruchomości nastąpiło w oparciu o wzajemnie wystawione faktury VAT dokumentujące dostawę towarów (nieruchomości).

W wyniku ww. działań Miasto zrealizował dochody majątkowe:

- w wysokości 546.735,00 zł zamiast w kwocie 119.925,00 zł (tj. różnicy w zamienianych nieruchomościach na podstawie Rep. A nr 3140/2020 z dnia 2 czerwca 2020 r.)

- w wysokości 3.686.780,33 zł zamiast w kwocie 124.380,33 zł (tj. różnicy w zamienianych nieruchomościach na podstawie Rep. A nr 2247/2020 z dnia 1 kwietnia 2020 r.).

Ustalenie prawidłowej wysokości osiągniętych dochodów majątkowych ma istotny wpływ na ustalenie relacji spłaty długu określonej w art. 243 ustawy o finansach publicznych. Przy uwzględnieniu niższych dochodów majątkowych ww. wskaźnik również byłby spełniony.

Sprawy związane z przygotowaniem i przeprowadzeniem operacji zamiany nieruchomości prowadzili pracownicy Wydziału Nieruchomości, Gospodarki Miejskiej i Transportu. Nadzór w tym zakresie sprawował Naczelnik tego Wydziału.

Wniosek nr 5

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Wydziału Nieruchomości, Gospodarki Miejskiej i Transportu w zakresie przygotowywania i przeprowadzania procedur zamiany nieruchomości, zgodnie z art. 15 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2021 r. poz. 1899 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r., poz. 305 z późn. zm.).

- Od 2018 r. do dnia zakończenia kontroli, zaniechano ujęcia w ewidencji księgowej Urzędu Miejskiego w Zawierciu na koncie 011 „Środki trwałe” nieruchomości gruntowej o numerze 613/33 przejętej od jednostki budżetowej tj. Agencji Rozwoju Zawiercia, w wyniku wygaszenia trwałego zarządu gruntu na podstawie decyzji Prezydenta Miasta Zawiercie.
Naruszono tym art. 20 ust.1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2016 r., poz. 1047 z późn. zm.), zgodnie z którym do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym. Było to również niezgodne z zasadami funkcjonowania kont: 080 „Środki trwałe w budowie”, 011 „Środki trwałe” określonymi w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2017 r., poz. 1911 z późn. zm.). Tożsame zasady określono w załączniku nr 14 do zarządzenia nr 944/09 Prezydenta Miasta Zawiercia z dnia 25 czerwca 2009 r. w sprawie wprowadzenia zasad (polityki) rachunkowości obowiązujących w Urzędzie Miejskim w Zawierciu z późn. zm.
Zgodnie z art. 4 ust. 1 ww. ustawy o rachunkowości, jednostki obowiązane są stosować przyjęte zasady (politykę) rachunkowości, rzetelnie i jasno przedstawiając sytuację majątkową i finansową oraz wynik finansowy.

Decyzją z dnia 15 września 2015 r. Miasto Zawiercie oddało w trwały zarząd Agencji Rozwoju Zawiercie nieruchomość gruntową oznaczoną jako działka o numerze 613/11 o powierzchni gruntów 9.929 m² zabudowana budynkiem biurowo – socjalnym wraz z halą wielofunkcyjną o powierzchni użytkowej 2.435,48 m².

W 2018 r. dokonano podziału ww. nieruchomości na działki o numerach: 613/33 (pow. 0,0503 m²) oraz o nr 613/34 (pow. 0,9426 m²) oraz wygaszono trwały zarząd dla działki o numerze 613/33. W trwałym zarządzie Agencji Rozwoju Zawiercie pozostała działka 613/34 o powierzchni 0,9426 ha.

W księgach rachunkowych Urzędu w 2015 r. wyksięgowano z konta 011 wartość gruntów tj. wartość działki o nr 613/11 i zaksięgowano w ewidencji pozabilansowej konta 091 – „Środki trwale”.

W 2018 r. w księgach rachunkowych Urzędu nie ujęto operacji gospodarczych na koncie bilansowym 011 i koncie pozabilansowym 091, w wyniku wygaszenia trwałego zarządu ustanowionego na działce 613/33 P.

Ponadto w latach od 2017 r. do dnia zakończenia kontroli, nieprawidłowo dokonano sprawdzenia bilansów sporządzonych przez Agencję Rozwoju Zawiercia według stanu na dzień 31 grudnia każdego roku: 2017, 2018, 2019 i 2020, w których nie ujęto wartości gruntów przyjętych w trwały zarząd na podstawie decyzji z dnia 15 września 2015 r.

Bilanse należało sporządzić zgodnie z wzorem wskazanym w załączniku nr 5 do rozporządzenia Ministra i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2017 r., poz. 1911 z późn. zm.).

Powyższe nieruchomości nie zostały także ujęte w aktywach Urzędu.

Bilanse jednostek zostały włączone do skonsolidowanych bilansów, sporządzonych przez Miasto Zawiercie na podstawie ww. rozporządzenia.

Sporządzanie (na podstawie złożonych bilansów jednostkowych zatwierdzonych przez głównych księgowych i kierowników jednostek) zbiorczego bilansu JST należy do Naczelnika Wydziału Księgowości Budżetowej. Zadania w zakresie prowadzenia ksiąg rachunkowych Urzędu należały do p. Marcina Gawłowicz - Skarbnika Miasta Zawiercie.

Wniosek nr 6

Ująć w ewidencji księgowej Urzędu Miejskiego w Zawierciu wartość nieruchomości gruntowej o numerze 613/33 przejętej od jednostki budżetowej tj. Agencji Rozwoju Zawiercia, w wyniku wygaszenia trwałego zarządu gruntu na podstawie decyzji Prezydenta Miasta Zawiercie z dnia 2 października 2018 r., stosownie do wymogów art. 4 ust. 1 i art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2021 r., poz. 217 z późn. zm.), mając na uwadze zasady funkcjonowania kont 011 i 091 określone w zakładowym planie kont Urzędu Miejskiego w Zawierciu stanowiącym załącznik nr 14 do zarządzenia nr 944/09 Prezydenta Miasta Zawiercia z dnia 25 czerwca 2009 r. w sprawie wprowadzenia zasad (polityki) rachunkowości obowiązujących w Urzędzie Miejskim w Zawierciu ze zmianami.

Wniosek nr 7

Zapewnić kontrolę sprawozdań finansowych składanych przez jednostki budżetowe do Urzędu Miejskiego w Zawiercie w zakresie danych dotyczących nieruchomości pozostających we władaniu tych jednostek, celem rzetelnej prezentacji danych

w łącznym bilansie stanowiącym element sprawozdania finansowego Miasta Zawiercie, o którym mowa w § 28 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2020 r. poz. 342), mając na uwadze art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2021 r., poz. 217 z późn. zm.), a ponadto art. 68 ust. 1 i 2 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 305 z późn. zm.).

Wniosek nr 8

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Miejskiego w Zawierciu w zakresie prawidłowego ewidencjonowania nieruchomości przekazanych w trwały zarząd jednostkom budżetowym, stosownie do art. 20 ust. 1, ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2021 r. poz. 217 z późn. zm.), w związku z § 2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2020 r. poz. 342), mając na uwadze zasady funkcjonowania kont 011 i 091 określone w założowym planie kont Urzędu Miejskiego w Zawierciu stanowiącym załącznik nr 14 do zarządzenia nr 944/09 Prezydenta Miasta Zawiercia z dnia 25 czerwca 2009 r. w sprawie wprowadzenia zasad (polityki) rachunkowości obowiązujących w Urzędzie Miejskim w Zawierciu z późn. zm. oraz przepisy art. 68 ust. 1 i 2 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 305 z późn. zm.).

- *W lutym 2021 r. przeprowadzono procedurę przejęcia mienia za zaległości podatkowe w trybie art. 66 § 1 pkt 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2020 r. poz. 1325 z późn. zm.), w toku której:*
  - *zaniechano ujęcia w ewidencji księgowej Urzędu Miejskiego w Zawierciu na koncie 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” nadpłaty w wysokości 554.261,00 zł powstałej w wyniku potrącenia zaległości podatkowej z zobowiązaniem wobec podatnika z tytułu przejętego mienia,*
  - *nie wykazano w jednostkowym sprawozdaniu Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za okres od 1 stycznia do 31 marca 2021 r. oraz od 1 stycznia do 30 czerwca 2021 r., w kolumnie „Potrącenia” dokonanych potrąceń w wysokości 1.366.739,00 zł w wyniku wygaszenia zaległości podatkowej.*

Zgodnie z art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994r. o rachunkowości (Dz. U. z 2021 r. poz. 217 z późn. zm.), do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym.

W myśl § 9 ust. 1 i ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 r. w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz.U. z 2010 r., Nr 208, poz. 1375), ewidencja podatków jest integralną częścią ewidencji księgowej urzędu i jest prowadzona z wykorzystaniem kont syntetycznych planu kont urzędu jako jednostki budżetowej oraz zapisów w księgach rachunkowych dokonuje się według zasad określonych w ustawie z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości.

Stosownie do opisu funkcjonowania konta 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” wskazanym w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2020 r., poz. 342), saldo Ma konta 221 oznacza stan zobowiązań jednostki z tytułu nadpłat w tych dochodach.

W myśl § 3 ust. 1 pkt 3 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, stanowiącej załącznik nr 36 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2020 r., poz. 1564 z późn. zm.), w kolumnie „Potrącenia” ujmuje się skutki wykorzystania szczególnych przypadków wygaśnięcia zobowiązań podatkowych, o których mowa w art. 65 i art. 66 § 1 pkt 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2020 r. poz. 1325 i 1423); skutków tych nie wykazuje się w kolumnie „Dochody wykonane (wpływy minus zwroty)”.

Miasto Zawiercie, na podstawie umowy z dnia 11 lutego 2021 r., zawartej w trybie art. 66 ustawy Ordynacja podatkowa, przejęło grunty będące w użytkowaniu wieczystym podatnika wraz z własnością budynku o łącznej wartości 1.921.000,00 zł w zamian za zaległości podatkowe wraz z odsetkami za okres od stycznia 2020 r. do stycznia 2021 r. w łącznej wartości 1.366.739,00 zł. Pozostała kwota tj. 554.261,00 zł nie stanowiła zaległości. W umowie tej, zbywca wyraził zgodę na zaliczenie różnicy pomiędzy wartością rynkową przedmiotu umowy, a wysokością zaległości podatkowych w kwocie 554.261,00 zł na poczet przyszłych rat z tytułu podatku od nieruchomości za 2021 r.

Ww. operacje gospodarczą dotyczącą wygaszenia zaległości podatkowej w wysokości 1.366.739,00 zł ujęto na karcie kontowej podatnika o nr 1001008.

W ewidencji księgowej Urzędu operacja gospodarcza związana z nabyciem nieruchomości o łącznej wartości 1.921.000,00 zł ujęto na koncie 011 „Środki trwałe w korespondencji z kontem 800 „Fundusz jednostki”

Z kolei w ewidencji analitycznej do konta 221 (strona Ma) w korespondencji z kontem 720 „Przychody z tytułu dochodów budżetowych”, ewidencjonowano jedynie operacje gospodarcze dotyczące zaliczenia nadpłaty na poczet bieżących zobowiązań podatnika w łącznej wysokości 554.261,00 zł, na podstawie miesięcznych postanowień organu podatkowego wydawanych w okresie od lutego do lipca 2021 r.

Na koncie tym, nie przypisano nadpłaty powstałej w wyniku potrącenia zaległości podatkowej z zobowiązaniem wobec podatnika z tytułu przejętego mienia,

Skutkiem powyższego, w jednostkowych sprawozdaniach Rb-27 S w kolumnie „Nadpłata”, w dziale 756 „Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem”, rozdziale 75615,

„Wpływy z podatku rolnego, podatku leśnego, podatku od czynności cywilnoprawnych, podatków i opłat lokalnych od osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych”, § 0310 – podatek od nieruchomości: za okres od początku roku do 31 marca 2021 r. nie wykazano kwoty 352.137,00 zł, natomiast za okres od początku roku do 30 czerwca 2021 r. nie wykazano kwoty 52.372,00 zł,

Zgodnie z wyjaśnieniami pracowników, generowane z modułu WIWA OP firmy Sputnik Software Sp. z o.o. nie przewidywało możliwości wykazania w kolumnie „potrącenia” kwoty z tytułu art. 66 ustawy Ordynacja Podatkowa. Obecnie prowadzone są prace programistów w/w firmy, aby dokonać modyfikacji modułu.

Zadania związane z prowadzeniem ewidencji podatkowej oraz przygotowywaniem danych do sporządzenia sprawozdań budżetowych w tym zakresie wykonywali pracownicy Wydziału Podatków. Nadzór w tym zakresie sprawował Naczelnik tego Wydziału.

Pracownikami odpowiedzialnymi za sporządzenie sprawozdania Rb-27S była Naczelnik Księgowości Budżetowej po zacytaniu z modułów cząstkowych przesłanych przez Naczelnika Wydziału Podatków. Nadzór w tym zakresie sprawował Skarbnik Miasta. Powyższe sprawozdania Rb-27S za okres od 1 stycznia do 31 marca i 1 stycznia do 30 czerwca 2021 r. zostały podpisane przez p. Łukasza Konarskiego -Prezydenta Miasta oraz p. Marcina Gawłowicz - Skarbnika Miasta.

Wniosek nr 9

Zapewnić prawidłowe sporządzanie sprawozdań w zakresie ujęcia kwot wynikających z przejęcia nieruchomości przez Miasto Zawiercie w trybie art. 66 § 1 pkt 2 Ordynacji podatkowej, w sprawozdaniach Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego, stosownie do § 3 ust. 1 pkt 3 i 6 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, stanowiącej załącznik nr 37 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2022 r. poz. 144) oraz § 6 ust. 1, § 9 ust. 1 i ust. 2 ww. rozporządzenia, mając na uwadze wymogi rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 r. w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz.U. z 2010, Nr 208, poz. 1375) oraz art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r., poz. 305 z późn. zm.).

W zakresie gospodarki nieruchomościami:

- W 2018 r. Miasto Zawiercie wydzierżawiło dwie nieruchomości gruntowe o łącznej powierzchni 0,0395 ha na czas od 1 lipca 2018 r. do 28 lutego 2025 r. w trybie bezprzetargowym, pomimo iż Rada Miejska w Zawierciu nie wyraziła zgody na odstąpienie od trybu przetargowego na czas oznaczony dłuższy niż 3 lata. Naruszono tym art. 37 ust. 4 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2018 r., poz. 121 z późn. zm.), zawarcie umów dzierżawy na czas oznaczony dłuższy niż 3 lata następuje w drodze przetargu. Odpowiednia rada może wyrazić zgodę na odstąpienie od obowiązku przetargowego trybu zawarcia tych umów.*

Umową dzierżawy z dnia 26 czerwca 2018 r. Miasto Zawiercie wydzierżawiło teren o pow. 0,0284 ha jako działka o numerze 9/3 o pow. 0,0173 ha oraz część działki 44/5 o pow. 0,0111 ha z przeznaczeniem na cel handlowy związany z prowadzoną działalnością handlową.

Przed zawarciem umowy dzierżawy z 26 czerwca 2018 r. nie uzyskano zgody Rady Miejskiej w Zawierciu na jej zawarcie w trybie bezprzetargowym.

Wcześniej, ww. nieruchomości były przedmiotem dzierżawy z tym samym podmiotem, na podstawie:

- *umowy dzierżawy z dnia 1 marca 2016 r. – przedmiotem dzierżawy była nieruchomość oznaczoną jako część działki o pow. 0,0087 ha o numerze geodezyjnym 44/3 z terminem obowiązywania do 28 lutego 2025 r. Rada Miejska w Zawierciu w dniu 24 lutego 2016 r. w uchwale nr XX/183/16 wyraziła zgodę na bezprzetargowe wydzierżawienie przedmiotowej nieruchomości na czas oznaczony dłuższy niż 3 lata (9 lat). Aneks nr 1 z dnia 26 czerwca 2018 r. zmieniono postanowienia umowy w ten sposób, iż umowa obowiązywała od 1 marca 2016 r. do 30 czerwca 2018 r.*

Działka o numerze 44/3 o pow. 0,3545 została podzielona na działki o numerach 44/4 o pow. 0,0108 ha, 44/5 o pow. 0,0111 ha, 44/6 o pow. 0,0523 ha, 44/7 o pow. 0,2803 ha.

- *umowy dzierżawy z 18 stycznia 2018 r. – przedmiotem dzierżawy była działka o nr 9/3 o pow. 0,0173 ha z terminem obowiązywania do 28 lutego 2025 r. Rada Miejska w Zawierciu w dniu 18 stycznia 2018 r. podjęła uchwałę nr L/483/18, na podstawie której wyraziła zgodę na bezprzetargowe wydzierżawienie na czas oznaczony dłuższy niż 3 lata (do 28 lutego 2025 r.) przedmiotowej nieruchomości. Aneks nr 1 z dnia 26 czerwca 2018 r. zmieniono postanowienia umowy w ten sposób, iż umowa obowiązywała od 1 lutego 2018 r. do 30 czerwca 2018 r.*

Zadania w zakresie gospodarowania mieniem komunalnym należały do pracowników Wydziału Nieruchomości, Gospodarki Miejskiej i Transportu. Nadzór w tym zakresie sprawował Naczelnik tego Wydziału.

Wniosek nr 10

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Miejskiego w Zawierciu w zakresie przygotowania i prowadzenia postępowań na dzierżawę nieruchomości w trybie bezprzetargowym, stosownie do art. 37 ust. 4 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2021 r., poz. 1899 z późn. zm.).

- *W okresie od 2019 r. do 2021 r. (do dnia zakończenia kontroli) Miasto Zawiercie wydzierżawiało nieruchomości komunalne na czas dłuższy niż 3 lata, z naruszeniem zasad określonych w uchwale nr XVI/204/07 Rady Miejskiej w Zawierciu z dnia 28 listopada 2007 r. w sprawie zasad wydzierżawiania lub wynajmowania nieruchomości stanowiących własność Gminy Zawiercie na okresy dłuższe niż trzyletnie, ze zmianami.*

Powyższym naruszono art. 18 ust. 2 pkt 9 lit. a ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2018 r., poz. 994 z późn. zm.) w związku z pkt 3 załącznika do ww. uchwały nr XVI/204/07 Rady Miejskiej w Zawierciu z dnia 28 listopada 2007 r. Zgodnie z przepisem ustawy, do wyłącznej właściwości rady gminy należy podejmowanie uchwał w sprawach majątkowych gminy, przekraczających zakres zwykłego zarządu, dotyczących m.in. zasad

wydzierżawiania lub wynajmowania nieruchomości na czas oznaczony dłuższy niż 3 lata. Z kolei zgodnie z zasadami określonymi w uchwale Rady, nieruchomość może zostać wydzierżawiona lub wynajęta na podstawie umowy na okres dłuższy niż trzyletni jeżeli dzierżawca lub najemca zobowiąże się ponieść nakłady na nieruchomość podnoszące trwale jej wartość i użyteczność /np. uzbrojenie, utwardzenie nieruchomości/, które po zakończeniu okresu najmu lub dzierżawy przechodzą na rzecz Gminy.

Powyższe dotyczyło umów dzierżawy o numerach:

- WNGMT.6845.85.586.2.2019.IR z dnia 25 lutego 2019 r., umowa została zawarta na czas od 1 marca 2019 r. do 31 grudnia 2022 r.
- WNGMT.6845.85.586.2019.IR z dnia 25 lutego 2019 r., umowa została zawarta na czas od 1 marca 2019 r. do 31 grudnia 2022 r.
- WNGMT.6845.85.586.1.2019.IR z dnia 25 lutego 2019 r., umowa została zawarta na czas od 1 marca 2019 r. do 31 grudnia 2022 r.
- WNMK.6845.81.2018.IR z dnia 26 czerwca 2018 r., umowa została zawarta na czas od 1 lipca 2018 r. do 28 lutego 2025 r.
- WNMK.6845.251.2018.AR z dnia 18 stycznia 2018 r., umowa została zawarta na czas od 1 lutego 2018 r. do 28 lutego 2025 r.
- WNMK.6845.27.2016.AR z dnia 1 marca 2016 r., umowa została zawarta na czas od 1 marca 2016 r. do 28 lutego 2025 r.
- WNMK.6845.7.2020.IR z dnia 8 czerwca 2020 r., umowa została zawarta na czas od 8 czerwca 2020 r. dnia 31 grudnia 2023 r.
- WNMK.6845.3.21.IR z dnia 11 stycznia 2021 r., umowa została zawarta na czas od 11 stycznia 2021 r. do 30 czerwca 2024 r.

W żadnej z ww. umów, dzierżawcy nie byli zobowiązani do poniesienia nakładów na nieruchomość podnoszących trwale ich wartość i użyteczność, które po zakończeniu umów przechodzą na rzecz Gminy.

W umowach wskazano, jedynie że po wygaśnięciu lub rozwiązaniu umowy dzierżawy – Dzierżawcy obowiązany będzie przywrócić przedmiot dzierżawy do stanu pierwotnego oraz będzie zobowiązany do zrzeknięcia się wszelkich ewentualnych roszczeń dotyczących nakładów poniesionych na przedmiot dzierżawy.

Z wyjaśnień pracowników wynikało, że zapisy zawarte w uchwale Rady Miejskiej w Zawierciu stosowane są w przypadku wydzierżawiania nieruchomości na okres powyżej 3 lat w drodze przetargu.

Zadania w zakresie gospodarowania mieniem komunalnym należały do pracowników Wydziału Nieruchomości, Gospodarki Miejskiej i Transportu. Nadzór w tym zakresie sprawował Naczelnik tego Wydziału.

Wniosek nr 11

Zapewnić wydzierżawianie nieruchomości Miasta Zawiercie zgodnie z zasadami określonymi w uchwale nr XVI/204/07 Rady Miejskiej w Zawierciu z dnia 28 listopada 2007 r. w sprawie zasady wydzierżawiania lub wynajmowania nieruchomości stanowiących własność Gminy Zawiercie na okresy dłuższe niż trzyletnie z późn. zm. w związku z art. 18 ust. 2 pkt 9 lit. a ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2021 r., poz. 1372 z późn. zm.).

W zakresie podatku od nieruchomości:

- *W latach 2017-2021 do dnia kontroli, nie dolożono należytej staranności w zakresie przeprowadzania czynności sprawdzających wykazanych przez podatników danych w deklaracjach oraz informacjach na podatek od nieruchomości oraz nie wezwano podatników do udzielenia w wyznaczonym terminie niezbędnych wyjaśnień lub uzupełnienia deklaracji, wskazując przyczyny podania w wątpliwość rzetelności danych w nich zawartych.*

Zgodnie z art. 274a § 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2015 r., poz. 613 z późn. zm.), w razie wątpliwości, co do poprawności złożonej deklaracji organ podatkowy może wezwać do udzielenia, w wyznaczonym terminie, niezbędnych wyjaśnień lub uzupełnienia deklaracji, wskazując przyczyny podania w wątpliwość rzetelności danych w niej zawartych. W myśl art. 272 pkt 3 ww. ustawy, organy podatkowe pierwszej instancji dokonują czynności sprawdzających, mających na celu ustalenie stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności z przedstawionymi dokumentami. Ponadto, organ podatkowy nie skorzystał z możliwości przeprowadzenia u ww. podatników kontroli podatkowej, o której mowa w art. 281 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa. Zgodnie z przytoczonym przepisem, organy podatkowe pierwszej instancji mogą również przeprowadzić kontrolę podatkową u podatników. Zgodnie z art. 281 § 2 ww. ustawy, celem kontroli podatkowej jest sprawdzenie, czy kontrolowani wywiązują się z obowiązków wynikających z przepisów prawa podatkowego, Organ podatkowy nie skorzystał również z możliwości przeprowadzenia oględzin, o których mowa w art. 198 § 1 ww. ustawy.

Powyższe dotyczyło:

- *podatnika o nr karty kontowej 1001260 (Sp. jawna), który w złożonych deklaracjach podatkowych do Urzędu Miasta Zawiercie w latach 2017 – 2021 nie wykazał wszystkich budowli do opodatkowania.*

Na podstawie danych pochodzących z ogólnodostępnej platformy internetowej oraz po dokonaniu oględzin przedmiotowej nieruchomości przeprowadzonych w dniu 29 września 2021 r. przy udziale Naczelnika Wydziału Podatków ustalono, iż na ww. nieruchomościach tj.: na działkach 4/63, 44/2, 44/7, 1/1, 2/1, zadeklarowanych jako grunty zajęte na prowadzenie działalności gospodarczej funkcjonują budowle inne niż deklarowane - parking, plac utwardzony, ogrodzenie, miejsca postojowe, oświetlenie parkingu.

W trakcie kontroli zostało wysłane do Podatnika wezwanie w sprawie braku deklarowanych budowli.

- *podatnika o nr karty kontowej 1356001 (osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą), który w złożonych informacjach podatkowych do Urzędu Miasta Zawiercie w latach 2017 – 2021 wykazał do opodatkowania grunty związane z działalnością gospodarczą oraz budynki związane z działalnością gospodarczą, a nie wykazał budowli do opodatkowania. Na podstawie danych pochodzących z ogólnodostępnej platformy internetowej oraz po dokonaniu oględzin przedmiotowej nieruchomości przeprowadzonych w dniu 29 września 2021 r. ustalono, iż na ww. nieruchomości, zadeklarowanej jako grunty i budynki zajęte na prowadzenie działalności gospodarczej funkcjonuje m.in. plac utwardzony oraz drewniany płot na podmurówce. W trakcie kontroli wezwano podatnika do złożenia wyjaśnień.*

- podatnika o nr karty kontowej 2600823 (sp. z o.o.), który w złożonych deklaracjach podatkowych do Urzędu Miasta Zawiercia w latach 2017 - 2021 nie wykazał budowli do opodatkowania.

Na podstawie danych pochodzących z ogólnodostępnej platformy internetowej oraz po dokonaniu oględzin przedmiotowej nieruchomości przeprowadzonych w dniu 29 września 2021 r. ustalono, iż na ww. nieruchomości, zadeklarowanej jako grunty zajęte na prowadzenie działalności gospodarczej funkcjonuje m.in. plac utwardzony oraz ogrodzenie.

W trakcie kontroli wezwano podatnika do złożenia wyjaśnień.

Zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych, opodatkowaniu podatkiem od nieruchomości podlegają następujące nieruchomości lub obiekty budowlane: budowle lub ich części związane z prowadzeniem działalności gospodarczej. W myśl art. 1a ust. 1 pkt 2 tej ustawy, budowlą jest obiekt budowlany w rozumieniu przepisów prawa budowlanego niebędący budynkiem lub obiektem małej architektury, a także urządzenie budowlane w rozumieniu przepisów prawa budowlanego związane z obiektem budowlanym, które zapewnia możliwość użytkowania obiektu zgodnie z jego przeznaczeniem.

Jeżeli podatnik podatku od nieruchomości nie dokonuje odpisów amortyzacyjnych, to zgodnie z art. 4 ust. 5 ww. ustawy, podstawę opodatkowania budowli lub ich części stanowi ich wartość rynkowa, określona przez podatnika na dzień powstania obowiązku podatkowego.

Na wezwanie organu podatkowego:

- podatnik o nr karty kontowej 2600873 (sp. z o.o.), złożył korekty deklaracji za lata 2017 – 2021, kwota przypisu podatku za lata 2017 – 2021 wynosiła 28.044,00 zł,
- podatnik o nr karty kontowej 1207201 (osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą), złożył informację podatkową, kwota przypisu za lata 2017 – 2021 wynosiła 1.000,00 zł,
- podatnik o nr karty kontowej 2601045 (sp. z o.o.), złożył korekty deklaracji za lata 2019 - 2021, a kwota przypisu podatku za lata 2019 – 2021 to 680,00 zł.

Zadania w zakresie analizy prawidłowości złożonych informacji i deklaracji podatkowych wykonywali pracownicy Wydziału Podatków. Nadzór w tym zakresie sprawował Naczelnik Wydziału Podatków.

Wniosek nr 12

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Miasta Zawiercie w zakresie prawidłowego dokonywania weryfikacji prawidłowości składanych deklaracji oraz informacji na podatek od nieruchomości, a także egzekwowania korekt informacji i deklaracji podatkowych, stosownie do art. 272 pkt 3 oraz art. 274a § 1, §2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2021 r. poz. 1540 z późn. zm.) w związku z art.2 ust. 1, art. 4 ust. 1, ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1170 z późn. zm.) mając na uwadze art. 68 ust. 1 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2021 r., poz. 305 z późn. zm.).

W zakresie długu publicznego:

– W latach 2019-2021 (do dnia zakończenia kontroli) zaniechano podjęcia działań nadzorczych nad jednostkami organizacyjnymi Miasta Zawiercie mających na celu:

- zapewnienie zaciągania przez kierowników jednostek organizacyjnych Miasta Zawiercie zobowiązań stanowiących tytuł dłużny, w granicach limitów i upoważnień zawartych w uchwale budżetowej oraz w wieloletniej prognozie finansowej,
- zapewnienie prezentacji rzetelnych danych w wieloletniej prognozie finansowej Miasta Zawiercie w zakresie długu publicznego,
- wykazywania w jednostkowych sprawozdaniach Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji zobowiązań stanowiących tytuł dłużny.

Zgodnie z przepisami art. 68 ust. 1 i ust. 2 pkt 1-3, pkt 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1870 z późn. zm.) kontrolę zarządczą w jednostkach sektora finansów publicznych stanowi ogół działań podejmowanych dla zapewnienia realizacji celów i zadań w sposób zgodny z prawem, efektywny, oszczędny i terminowy. Celem kontroli zarządczej jest zapewnienie w szczególności: zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi, wiarygodności sprawozdań, efektywności i skuteczności przepływu informacji.

Zgodnie z treścią art. 72 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych w związku z § 3 pkt 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 grudnia 2011 r. w sprawie szczegółowego sposobu klasyfikacji tytułów dłużnych zaliczanych do państwowego długu publicznego (Dz. U. Nr 298, poz. 1767), tytuły dłużne zaliczane do państwowego długu publicznego dzieli się m.in. na kredyty i pożyczki, przy czym do tej kategorii zalicza się m.in. umowy nienazwane o terminie zapłaty dłuższym niż rok, związane z finansowaniem usług, dostaw, robót budowlanych, które wywołują skutki ekonomiczne podobne do pożyczki lub kredytu.

Stosownie do przepisów art. 226 ust. 1 pkt 6 ww. ustawy, wieloletnia prognoza finansowa powinna być realistyczna i określać dla każdego roku objętego prognozą co najmniej kwotę długu jednostki samorządu terytorialnego oraz sposób sfinansowania jego spłaty.

Natomiast zgodnie z § 2 ust. 1 pkt 2 instrukcji sporządzenia sprawozdań stanowiącej załącznik nr 9 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2014 r., poz. 1773), jako kredyty i pożyczki ujęte w części A sprawozdania Rb-Z rozumie się zobowiązania wynikające z zaciągniętych kredytów i pożyczek, jak również z umów nienazwanych o terminie zapłaty dłuższym niż rok, związanych z finansowaniem dostaw i usług, które wywołują skutki ekonomiczne podobne do umowy pożyczki lub kredytu. W myśl § 10 ust. 4 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r., sprawozdania należy sporządzać rzetelnie i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym.

Prezydent Miasta Zawiercie, dopiero w trakcie kontroli pozyskał informacje od kierowników jednostek organizacyjnych w zakresie zaciągniętych zobowiązań stanowiących tytuł dłużny. Z uzyskanych informacji wynikało, że Dyrektor Zakładu Gospodarki Mieszkaniowej w Zawierciu zaciągnął w 2019 r. i 2020 r. zobowiązania na okres dłuższy niż rok, których termin płatności wskutek odroczenia przypadał odpowiednio na 2020 r. i 2021 r.

Powyższe dotyczyło:

- odroczone na dzień 31 grudnia 2019 r. zobowiązań o łącznej kwocie 648.747,83 zł z tytułu zaliczki na pokrycie kosztów zarządu, fundusz remontowy i media wobec wspólnot mieszkaniowych. Zobowiązania odroczone do 10, 15 i 25 stycznia 2020 r.*
- odroczone na dzień 31 grudnia 2020 r. zobowiązań o łącznej kwocie 207.611,12 zł z tytułu zaliczki na pokrycie kosztów zarządu, fundusz remontowy i media wobec wspólnot mieszkaniowych. Zobowiązania odroczone do 20 stycznia 2021 r.*

Niezapłacone zobowiązania, których termin płatności, wskutek odroczenia, przypadał na rok następny, należy zaliczać do długu publicznego Miasta w rozumieniu art. 72 ust. 1 pkt 2 w związku z ust. 1a ustawy o finansach publicznych i rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 28 grudnia 2011 r. w sprawie szczegółowego sposobu klasyfikacji tytułów dłużnych zaliczanych do państwowego długu publicznego (Dz.U. Nr 298, poz. 1767). W świetle art. 72 ust. 1a ustawy, długiem publicznym są również zobowiązania finansowe o skutkach ekonomicznie podobnych do umowy kredytu lub pożyczki z art. 72 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych.

W uchwale nr IV/29/19 Rady Miejskiej w Zawierciu z dnia 30 stycznia 2019 r. z późn. zm. w sprawie budżetu miasta Zawiercie na 2019 r. oraz w uchwale nr XXI/254/19 Rady Miejskiej w Zawierciu z dnia 18 grudnia 2019 r. z późn. zm. w sprawie budżetu Miasta Zawiercie na 2020 r. nie zawarto upoważnienia dla Prezydenta Miasta do zaciągnięcia przedmiotowych zobowiązań oraz nie określono limitu tych zobowiązań.

Upoważnienie w tym zakresie nie zostało także przekazane kierownikom jednostek organizacyjnych.

Ponadto ww. zobowiązań nie zaliczono do tytułów dłużnych Miasta Zawiercie, a tym samym nie wykazano jako długu w Wieloletnich Prognozach Finansowych Miasta Zawiercie na lata 2019-2027 ze zmianami, na lata 2020-2027 ze zmianami oraz nie wykazano w jednostkowych kwartalnych sprawozdaniach Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji wg stanu na koniec każdego kwartału w latach 2019-2021.

Zgodnie z wyjaśnieniami pracowników, Gmina Zawiercie rozważy możliwość wprowadzenia procedur kontrolnych, choć obowiązek taki nie wynika z przepisów prawa, w zakresie zaciągania zobowiązań, kontrasygnowania oraz przekazywania stanowiących, w myśl art. 72 ust. 1 a ustawy o finansach publicznych, tytułów dłużnych w celu zapewnienia prezentacji rzetelnych danych w wieloletniej prognozie finansowej, w sprawozdawczości budżetowej jak i zapewnienia tytułów dłużnych w granicach limitów i upoważnień zawartych w uchwale budżetowej. Jednocześnie wyjaśniono, że Gmina sporządza sprawozdania zbiorcze na podstawie sprawozdań przygotowywanych przez kierowników poszczególnych jednostek gminy. Tym, samym, jeżeli kierownik jednostki nie ujął w sprawozdaniu stosownych tytułów dłużnych, to też Urząd przy dołożeniu należytej staranności nie miał wiedzy o istnieniu ewentualnych tytułów dłużnych jednostek, jeżeli takie wystąpiły.

Stosownie do art. 53 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, za prawidłową gospodarkę finansową Miasta Zawiercie ponosi p. Łukasz Konarski – Prezydent Miasta Zawiercie.

Wniosek nr 13

Wprowadzić procedury kontroli zarządczej w zakresie działalności jednostek organizacyjnych Miasta Zawiercie, w celu:

- zapewnienia prawidłowego zaciągania przez kierowników tych jednostek zobowiązań stanowiących tytuł dłużny, w granicach limitów i upoważnień zawartych w uchwale budżetowej oraz w Wieloletniej Prognozie Finansowej Miasta Zawiercie, stosownie do art. 262 ust. 1 i art. 228 ust. 2 w związku z art. 72 ust. 1 pkt 2 i art. 72 ust. 1a ww. ustawy,
- zapewnienia prezentacji rzetelnych danych w wieloletniej prognozie finansowej Miasta Zawiercie w zakresie długu publicznego, stosownie do art. 226 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r., poz. 305 z późn. zm.),
- wykazywania w jednostkowych sprawozdaniach Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji zobowiązań stanowiących tytuł dłużny, stosownie do § 2 ust. 1 pkt 2 instrukcji sporządzenia sprawozdań stanowiącej załącznik nr 8 do rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz.U. z 2020 r. poz. 2396 z późn. zm.) w związku z § 10 ust. 4 tego rozporządzenia, mając na uwadze art. 68 ust. 1 i ust. 2 pkt 1-3, pkt 6, ustawy o finansach publicznych.

W zakresie wydatków z tytułu wynagrodzeń:

- *W latach 2017 - 2018 zaniechano udzielenia p. Witoldowi Grimowi – byłemu Prezydentowi Miasta Zawiercie w terminie do 30 września zaległego urlopu wypoczynkowego za 2016 i 2017 r. Było to niezgodne z art. 168 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz. U. z 2016 r., poz. 1666 z późn. zm.), zgodnie z którym urlopu niewykorzystanego w terminie ustalonym zgodnie z planem urlopu, należy pracownikowi udzielić najpóźniej do dnia 30 września następnego roku kalendarzowego.*

Na dzień 30 września 2017 roku Prezydentowi Miasta Zawiercie przysługiwało 9 dni zaległego urlopu wypoczynkowego za rok 2016, natomiast na dzień 30 września 2018 r – 12 dni za rok 2017.

W związku z upływem kadencji byłemu Prezydentowi Miasta Zawiercie wypłacono w dniu 22 listopada 2018 r. ekwiwalent za 9 dni niewykorzystanego urlopu wypoczynkowego za rok 2017 w kwocie 4.724,64 zł brutto.

Czynności z zakresu prawa pracy wobec Prezydenta Miasta Zawiercie wykonywała do dnia 21 listopada 2018 r. p. Magdalena Pasierb - były Sekretarz Miasta Zawiercie.

Wniosek nr 14

Zapewnić prawidłowe udzielanie urlopów Prezydentowi Miasta Zawiercie zgodnie z art. 168 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz.U. z 2020 r., poz. 1320 z późn. zm.) mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r., poz. 305 z późn. zm.).

W zakresie rozliczeń z jednostkami organizacyjnymi:

- *Do dnia zakończenia kontroli, zaniechano przygotowania i przedłożenia Radzie Miejskiej w Zawierciu projektu uchwały w sprawie określenia terminów i sposobów ustalania zaliczkowych wpłat nadwyżki środków obrotowych oraz sposobu i terminów rocznych rozliczeń i dokonywania wpłat do budżetu przez zakłady budżetowe, stosownie do art. 16 ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.*

Nieprawidłowość w powyższym zakresie stwierdzona została również w toku poprzedniej kontroli kompleksowej gospodarki finansowej Miasta Zawiercie, wynikiem której było wystąpienie Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach nr WK-610/27/4/17 z dnia 1 grudnia 2017 r.

Z wyjaśnień p. Łukasza Konarskiego – Prezydenta Miasta Zawiercie wynikało, że nie są znane przyczyny, dla których projekt uchwały w sprawie określenia terminów i sposobów ustalania zaliczkowych wpłat nadwyżki środków obrotowych oraz sposobu i terminów rocznych rozliczeń i dokonywania wpłat do budżetu przez zakłady budżetowe nie został we wskazanym terminie przygotowany. Jednocześnie, Prezydent Miasta zobowiązał się iż taki projekt zostanie napisany. Mając na uwadze art. 30 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r., poz. 446 z późn. zm.) przygotowywanie projektów uchwał rady gminy należało do zadań Prezydenta Miasta Zawiercie.

Wniosek nr 15

Przygotować i przedstawić Radzie Miejskiej w Zawierciu projekt uchwały w sprawie określenia terminów i sposobu ustalania zaliczkowych wpłat nadwyżki środków obrotowych dokonywanych przez zakład budżetowy do budżetu jednostki samorządu terytorialnego oraz sposobu i terminów rocznych rozliczeń i dokonywania wpłat do budżetu, stosownie do art. 16 ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r., poz. 305 z późn. zm.) oraz art. 30 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2021 r., poz. 1372).

W zakresie dotacji dla podmiotów spoza sektora finansów publicznych:

- *Od 2017 r. do dnia zakończenia kontroli, nieprawidłowo przeprowadzono kontrolę sprawozdania końcowego z wykonania zadania publicznego Miasta Zawiercie pod nazwą „Organizacja uprawiania sportu przez podmioty niezaliczane do sektora finansów publicznych dla zawierciańskich klubów sportowych” w zakresie wykorzystania dotacji na realizację tych zadań przyznanych zgodnie z umową nr 151/2016 w sprawie przekazania środków publicznych z przeznaczeniem na realizację zadania publicznego polegającego na tworzeniu warunków sprzyjających rozwojowi sportu na terenie miasta Zawiercie z dnia 23 marca 2016 r. zawartą z KS „Viret CMC” Zawiercie.*
Powyższym naruszono § 14 uchwały Nr XVII/151/15 Rady Miejskiej w Zawierciu z dnia 23 grudnia 2015 r. w sprawie określenia warunków, trybu i udzielania i rozliczania dotacji służących sprzyjaniu rozwojowi sportu, zgodnie z którym Prezydent Miasta Zawiercie poprzez

upoważnionych pracowników Urzędu Miejskiego w Zawierciu kontroluje realizację projektu. Kontroli podlega w szczególności m.in. prawidłowość wykorzystania środków z dotacji. Obecnie obowiązująca uchwała nr XIX/245/19 Rady Miejskiej w Zawierciu w sprawie określenia warunków oraz trybu finansowania rozwoju sportu na terenie Gminy Zawiercie, w tożsamy sposób reguluje kontrolę prawidłowości wykorzystania środków z dotacji.

W § 5 zawartej ww. umowy ustalono, że klub ma możliwość dokonywania przesunięć pomiędzy poszczególnymi pozycjami kosztorysu przyznanej dotacji do wysokości 10% przyznanej na daną pozycję kwoty pod warunkiem poinformowania o tym fakcie Gminę i pełnej realizacji określonego w ofercie zakresu zadania.

Zgodnie z zawartą umową oraz zaktualizowanym kosztorysem realizacji zadania złożonym w dniu 15 marca 2016 r. z środków pochodzących z dotacji miały zostać pokryte koszty związane m.in. z ubezpieczeniem zawodników i imprez w kwocie 1.440,00 zł.

W dniu 19 grudnia 2016 r. klub przedłożył rozliczenie ww. dotacji, z którego wynikało że koszty ubezpieczenia zawodników i imprez zostały opłacone z dotacji w wysokości 307,16 zł, natomiast pozostała kwota tj. 1.132,84 zł została wykorzystana na pokrycie kosztów stypendiów sportowych dla zawodników.

Mając na uwadze ww. zapis § 5 umowy, klub mógł zmienić koszty finansowane z dotacji tylko do wysokości 10% wartości ustalonej kosztorysem tj. do kwoty 144 zł, a nie do kwoty 1.132,84 zł. Różnica w wysokości 988,84 zł podlegała zwrotowi do budżetu Miasta Zawiercie.

Zgodnie z protokołem z kontroli oceny realizacji zadania publicznego z dnia 11 stycznia 2017 r. uznano, że dotacja została wykorzystana prawidłowo.

Kontroli i oceny zadania publicznego dokonali pracownicy Urzędu Miejskiego w Zawierciu działający na podstawie upoważnień udzielonych przez p. Witolda Grimma – byłego Prezydenta Miasta Zawiercia z dnia 27 grudnia 2016 r. nr: 187/2016, 188/2016 i 189/2016.

Nieprawidłowość ta została stwierdzona w trakcie poprzedniej kontroli kompleksowej gospodarki finansowej Miasta Zawiercie, wynikiem której było wystąpienie Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach nr WK-610/27/4/17 z dnia 1 grudnia 2017 r.

W sprawozdaniu z realizacji wniosków pokontrolnych z dnia 28 grudnia 2017 r. p. Witold Grim – były Prezydent Miasta Zawiercie wskazał iż ponownie zostanie powołana komisja, która dokona oceny realizacji zadania pn. „Organizacja uprawiania sportu”. W przypadku stwierdzenia przez komisję nieprawidłowego wykorzystania środków finansowych w ramach przyznanej dotacji zostanie wyegzekwowany ich zwrot do budżetu Gminy Zawiercie.

Z wyjaśnień p. Łukasza Konarskiego – Prezydenta Miasta Zawiercie wynikało, że Urząd nie ma informacji na temat przyczyn niewykonania wniosku. W tamtym okresie Wydział Komunikacji Społecznej nie istniał, w strukturach Urzędu Miejskiego w Zawierciu funkcjonował Wydział Promocji Kultury i Sportu.

Wniosek nr 16

Ponownie rozliczyć dotację udzieloną dla KS „Viret CMC” Zawiercie, w przypadku stwierdzenia nieprawidłowego wykorzystania środków finansowych, wyegzekwować ich zwrot do budżetu, mając na uwadze postanowienia umowy dotacji nr 151/2016 w sprawie przekazania środków publicznych z przeznaczeniem na

realizację zadania publicznego polegającego na tworzeniu warunków sprzyjających rozwojowi sportu na terenie miasta Zawiercie z dnia 23 marca 2016 r., § 14 uchwały Nr XVII/151/15 Rady Miejskiej w Zawierciu z dnia 23 grudnia 2015 r. w sprawie określenia warunków, trybu i udzielania i rozliczania dotacji służących sprzyjaniu rozwojowi sportu oraz art. 252 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r., poz. 305 z późn. zm.).

Stosownie do treści art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2019 r., poz. 2137 z późn. zm.), sprawozdanie o sposobie realizacji wniosków pokontrolnych należy przedłożyć Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Katowicach **w terminie 30 dni** od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Do wniosków pokontrolnych zawartych w niniejszym wystąpieniu przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń **w zakresie wymienionym w art. 9 ust. 4 ustawy** z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych. Zastrzeżenia można wносить do **Kolegium** tutejszej Izby, **w terminie 14 dni** od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

Prezes
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Katowicach
Daniel Kołodziej

Elektronicznie podpisany przez Daniel Kołodziej